

**ФІНАНСОВО-КРЕДИТНА СИСТЕМИ ТА ЇЇ ВПЛИВ
НА РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

УДК 657:336.717.3

Аксьоненко Вікторія
магістрант

Мельянова Людмила
к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ В БАНКАХ

Анотація

В статті висвітлено основні теоретичні аспекти організації обліку депозитних операцій в банках.

Ключові слова: організація, облік, депозит, депозитні операції, банки.

Серед основних функцій банківської системи слід виділити функцію раціонального розподілу фінансових ресурсів шляхом акумулювання тимчасово вільних коштів суб'єктів господарювання та населення і спрямування їх на розвиток економіки.

Банки, виступаючи посередниками на фінансовому ринку, організовують рух капіталу через здійснення операцій щодо залучення та розміщення грошових ресурсів. Операції щодо залучення грошових ресурсів в значній мірі пов'язують із здійсненням депозитних операцій при формуванні ресурсної бази [2].

Не маючи достатньої ресурсної бази банки не можуть належним чином здійснювати кредитування поточних потреб фізичних та юридичних осіб, реалізовувати потужні інвестиційні проекти.

Виходячи з вищезазначеного важливого значення та актуальності набуває обґрунтування ролі правильної організації обліку депозитних операцій банків як вирішального фактора економічного зростання та стабільності банківської системи.

Серед видатних зарубіжних вчених, котрі приділяли значну увагу темі депозитів, слід виділити А. Маршала, А. Сміта. Досліджували дане питання і вітчизняні науковці, такі як О. Барановський, А. Мороз, О. Огієнко, М. Савлук. У своїх працях вони розглядають економічне значення депозитних операцій та їх вплив на формування ресурсів банку.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» депозит – це кошти в готівковій або у безготівковій формі, у валюті України або в

іноземній валюті, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору [3].

Здійснення депозитних операцій банку регламентується Положенням про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 3 грудня 2003 р. № 516. Згідно з цим положенням депозитною операцією є операція банку із залучення грошових коштів або банківських металів від вкладників на їх рахунки в банку на договірних засадах або депонування грошових коштів вкладниками з оформленням їх ощадними (депозитними) сертифікатами [4].

Порядок відображення в обліку установами банків операцій за вкладами (депозитами) визначено Інструкцією з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 2007 р. № 481.

При організації обліку депозитних операцій банку необхідно забезпечити:

- хронологічну послідовність реєстрації операцій у первинних документах;
- дотримання правил документообороту;
- попередження можливості виникнення нестач, незаконного витрачання грошових коштів;
- своєчасне та достовірне відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку та звітності;
- взаємозв'язок даних синтетичного та аналітичного обліку;
- інформацію про фактичні та можливі результати за депозитними операціями банку;
- дієздатність розроблених процедур бухгалтерського контролю;
- збереження опрацьованих документів звітності протягом установленого строку [1].

При веденні обліку депозитних операцій банки використовують План рахунків бухгалтерського обліку банків України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17 червня 2004 р. № 280.

Процедура виконання операцій за депозитними рахунками має здійснюватися банком поетапно і включати:

- отримання дозволу на здійснення депозитних операцій;
- оформлення необхідних документів;
- контрольні процедури; здійснення розрахунків;
- повноту бухгалтерського обліку;
- контроль здійснення операцій.

Під час організації роботи за депозитними операціями банком розробляється порядок оформлення таких операцій первинними документами. Одним з таких документів є депозитний договір, він засвідчує право установи банку користуватися коштами, залученими від клієнтів, та право вкладників отримати у визначений строк суму депозиту і проценти за його користування.

Таким чином, розроблені банком операційні процедури документального оформлення та відкриття депозитних рахунків відповідно до їх економічної сутності, схеми документообороту, їх відображення в обліку забезпечують виконання функцій бухгалтерського контролю депозитних операцій банку та отримання достовірної фінансово-статистичної звітності.

Список використаних джерел

1. Кириленко, В. Б. Організація обліку, контролю та аналізу депозитних операцій банку [Текст] : монографія / В. Б. Кириленко. – К.: КНЕУ, 2008. – 264с.
2. Співак, С.І. Депозитна політика комерційних банків [Текст] / С.І. Співак // Науковий вісник Луганського національного аграрного університету. Економічні науки. – 2009. – № 6.
6. Про банки і банківську діяльність [Текст] : [Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (дата звернення 10.12.2014р.). — Назва з екрана.
7. Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами [Електронний ресурс]: затв. постановою Правління НБУ від 03.12.2003р. № 516. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03> (дата звернення 10.12.2014р.). — Назва з екрана.

УДК 336.74

Антонюк Тетяна
магістрант
Луцький національний технічний університет
м. Луцьк

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ

Анотація

У статті досліджено стан валютного ринку України за останні роки під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів у контексті фінансової безпеки. Проаналізовано основні тенденції валютного ринку України, визначено основні проблеми і шляхи його розвитку.

Ключові слова: валютний ринок, фінансова безпека, антикризове валютне регулювання, валютний курс, золотовалютні резерви, валютні операції, валютна політика.

Сучасні процеси, що відбуваються на валютному ринку, і в першу чергу проблеми курсових коливань, відіграють значну роль в економічному житті держави. Залежно від валютної політики це може як стимулювати, так і стримувати економічний розвиток країни та відповідно впливати на стан окремих секторів, галузей і підприємств, а також на місце держави на світовому